

### [Udenrigsministeren.]

paa det økonomiske Omraade, og at dette medfører stor Skade paa det politiske Omraade, bringer en almindelig Rystelse i de forskellige Nationers Sindsligevægt og derfor alvorligt har ramt og lammet de politiske og økonomiske Genrejsningsbestræbelser, der fra 1924 til 1929 syntes at være kommet ind i et forholdsvis lovende Spor. Dette tror jeg, vi maa se i Øjnene, uden deraf at slutte, at Begivenhedernes Gang ikke kan vende sig. Tilsvarende vanskelige Perioder har ofte forekommet, men er hidtil altid blevet afløst af Perioder af helt anden Karakter.

Det ærede Medlem Hr. Holstein skildrede nogle af disse Vanskeligheder, og han fremstillede det saa i hele sin Tilrettelæggelse, som om alt dette, at det gik ilde i Verden, økonomisk, politisk og paa mange Omraader, om jeg saa maa sige, var saadan et Slags personligt Nederlag for mig. Det er jo en Betragtning, som jeg ikke helt sjældent møder under de Forhandlinger, der foregaar i denne høje Rigsdag, for ikke at tale om Vælgermøderne. Jeg vil derom sige dette, at jeg maa til en vis Grad føle mig smigret derved; jeg maa deraf, at ærede Medlemmer, naar de ser onde Kræfter sejre, anser det for et særligt Nederlag for mig, drage den Slutning, at de opfatter mig som værende i særlig Grad i Pagt med de gode Kræfter. Men jeg vil tilføje, at dette er, synes det mig, for meget i særegen Grad at yde mig en saadan Ære. Jeg tror, de ærede Medlemmer skulde selv tage Del i denne Følelse af Nederlag, naar det gaar ilde i Verden, og jeg antager, de i Virkeligheden ogsaa gør det, fordi de utvivlsomt alle beklager det i samme Grad som jeg. Jeg tror at turde tilføje, at jeg ikke paa noget Tidspunkt har givet Udtryk for en saadan overdreven Optimisme, som ærede Medlemmer undertiden er tilbøjelige til at tro. Jeg har i ret mange Tilfælde haft Lejlighed til at understrege, at det forekommer mig, at der i den Udvikling, der nu foregaar, er gode og onde Kræfter saa noget nær jævnbrydige, at ingen med Sikkerhed kan sige, hvilken Gruppe af disse Kræfter der bliver den afgørende, og jeg vil gerne føje til, at medens for 3 eller 2 Aar siden endnu de gode Kræfters Overvægt syntes nogenlunde sigtbar, vilde en Øjeblikkets Vurdering efter selve Dagens Tilstand nu snarest give det Indtryk, at disse Kræfter er noget svagere end Kræfterne paa modsat Side.

Men hvilken Stilling skal man da tage deroverfor? Der er nogle, der har en Tilbøjelighed til at sige: Saa kan vi jo søge en Art Trøst i en stadig Understregning af

Verdens Elendighed. Det kan maaske skaffe Mennesker, der har Stemning dertil, en vis personlig Tilfredsstillelse; men nogen Nytte enten for den almindelige Udvikling eller for Forholdene i vort Land kan jeg ikke se man kan hente deraf. Det forekommer mig, at overfor en Tilstand som den, vi nu staar overfor, er der kun eet at gøre: deltage, i det Omfang man evner det, i Bestræbelserne for at modvirke Bevægelsen og derigennem forhaabentlig yde sit Bidrag — beskedent maa det altid være for et lille Land — til at standse denne Bevægelse, vende den til det bedre. Det gælder de nærmeste Forhold i vort eget Land, og det gælder Deltagelsen i det internationale Arbejde.

Det ærede Medlem Hr. Pürschel og det ærede Medlem Hr. Holstein har her peget paa Deltagelsen i Folkeforbundets Arbejde og de Vanskeligheder, dette i den ene og den anden Henseende kan medføre, og jeg for min Del nægter ikke, at vor Indsats under Forhandlinger af international Karakter, der nu om Dage har et helt andet Omfang, en helt anden Beskaffenhed end i Tiden før 1914, maa foregaa med den allerstørste Omhu for, at vi ikke paa noget Punkt giver andre rimelig Grund til at bebrejde os den Maade, hvorpaa vi optræder.

Jeg tror, dette hidtil i det store og hele er lykkedes i den Tid Danmark har været Medlem af Folkeforbundet, uanset hvilken Ledelse der har været herhjemme i den Tid, og jeg tilføjer, at jeg opfatter Danmarks Deltagelse i Folkeforbundet som indeholdende en Pligt til at være aktivt deltagende i dets Forhandlinger. Og jeg tilføjer endda, at jeg mener, at denne Pligt har en særlig Karakter for den Gruppe af Stater, der ved Forholdene er stillet mere eller mindre udenfor de skarpe Interessesætninger, der gør sig gældende for saa mange andre Staters Vedkommende.

Jeg tænker paa Lande som Holland, Svejts, Sverige, Norge og Danmark, og i mange Tilfælde og i stigende Grad vil det samme gælde Belgien. Disse Lande har lige fra den første Tid Folkeforbundet blev skabt, opfattet det saaledes, at de havde en Særrogave indenfor det. De har selv følt det saaledes, og andre har opfattet det paa samme Maade, hyppigt er det understreget fra andre Magters Side. Det kan ikke altid gaa af, uden at man kommer i Uenighed med en Stormagt, undertiden flere Stormagter, undertiden ogsaa Magter af mindre Styrke. Jeg tror, vi er saa vidt i international Forhandling nu, at de paagældende Magter forstaar dette, og at der deraf i